

ئازادی ژنان له نیوان واقع و ئامانج

سهلام عهبدوللا

مارکس دهلی: (تیئوری دهبی به هیزیکی ماددی، کاتی به دست جهماور دهکه ویت) ۱. ژۆریه ی نووسین و دیسکۆرسه گشتیهکان، میتۆدی زانستیانهیان له دهستداوه، بۆیه گه پانهوه بۆ خویندنهوهی دهقه تیئۆرییهکان به چاویکی رهخنهگرانهوه، باشترین کۆمهکه بۆ ههنگاونانمان بۆ پیشهوهوه بۆ ئاشناکردنی جهماور به ئاسۆی بۆچوونهکانمان. به بی جیبهجیکردنی ئهم ئهرکانه، به بی خۆچهکدارکردنی تیئۆری و ناسینی واقع و پیشاندانی سنووری ریفۆرم و شۆرش، مهحاله بتوانین خهباتی زانستی کۆمونیستی بۆ پیشهوه بیهین. ئهنتی کۆمونیزم لهسهر قاچی دیماکۆکی و نهزانی راوهستاوه، دهبا ئهو دوو قاچه به زانستی کۆمونیستی، کورت بکهینهوه!

کلارا زیتکین له بارهی چالاکی له نیو جهماوریه ئافرهتان دهنووسی: (کاری کۆمونیستی و سیاسی ئیمه له نیو جهماوریه ئافرهتان، بهشیکی گرنگ له کاری پهروهدهیی له نیو پیاوانیش دهگریته خو. ئیمه دهبی دوا رهگی ههلوسته کۆنهکانی پیاوان، له ریشهوه دهبرهینین-لهناو حیزب و جهماور-). ۲.

ئهو نزیکهی پتر له ههشتا سال به سهر ئهم بۆچوونه رویشتووه، ئایا ئیمه، لهم بارهیهوه چ ههولیکمان داوه؟ ئایا ههولمان داوه بنهماکانی بۆچوونه باوکسالارییهکان (هیچ نهبی له ئاستی تیئۆری) رسوا بکهین؟ چی بهوانه بلین که دهلین"یهکهه جار وهلات رزگار بی، ئهوجا ئافرهتان رزگار دهین!"؟ ئایا ههولمان داوه ئهو بۆچوونه ئاستنزمانه که ههندی لایه به بۆچوونی "کۆمونیستانه" به سهر خهک ساغی دهکهنهوه، و له راستیدا، بۆچوونی بۆرژوازیانهیه، روون بکهینهوه؟ ههلبهت ئهم پرسیارانه، ههزاران بیروبۆچوون قیت دهکهنهوهوه دهبی وهلامی دروستیان بدهینهوه.

ئهنگلس دهلی: (پیاوی کارگر"بهخپۆکهی خیزان"، له ناو خیزانهکی بۆرژوازییه، ژنهکیش نوینهرایهتی پرۆلیتاریا دهکا) ۳. ئهمه راستیهکی حاشاههلهنگره! ئیستاش، له دیموکراتیتیرین دهولهتی جیهان، هیشتا ژنان بهرپرسیارن له کاروباری (کویلیایهتی) ناوما. چارهسهری ئهم کیشیه به بۆچوونی هاورئ لینین ئهمهیه: (. . . ژنان، له بهر خهریکبوونیان به ئابووری ناوما، هیشتا کۆتکارون. له پیناوی ئازادی تهواوی ژنان، و بۆ یهکسانی بهکردهوه له گه پیاواندا، دهبی ئابوورییهکی کۆمهلایهتی گشتیمان ههبی و ژنان له کاری بهرهمهپینانی گشتی بهشداری بکهن. ئهو کاته بارودۆخی ژنان له گه پیاوان هاوتا دهبی. (. . .) ۴. ئهم بۆچوونه پرویاگهندهی "ئازادی ئافرهتان" و یهکسانی یاسایی ژن و پیاو له پیشهکوتوتترین وهلاتانی ئورپا و له ناو ئاینه "پیرۆزهکان" و شهریعهتی ئیسلامی ههلهوههشینیتهوه و ئالتهرناتیفی کۆمونیستی بۆ ئازادی ژنان به کردهوه پیشان دهدا. ژنان دهبی خۆیان بینه مهیدانی خهبات، به خۆیان سهنگهری گۆرینی ژیرخانی کۆمهلگا و دامودهزگاکانی بگرن، پاشان سهرخانه باوهکهیشی له ناو بیهن. ئیمه هیشتا له قوناغیکدان، پیاوان دهبی دهسهلاتی ئهوهیان ههیه، پسولی متمانهبوون به توانای ژنان چی بکهن، تهنانهت خۆیان به بهرپرسیار دهزان له شیوهی ژیانی ژنان به گشتی (بۆ زانیی ئهم راستیه، بهسه بۆمان، سهیری ریژهی ژنان و پیاوانی پهناهر بکهین). لیره باسی کوشتن (یهک شیوهی ههیه بهناوی کوشتن له بهر ناموس)،

1 -Marx\Engels Werke, Band1, S.385

2 - Clara Zetkin, Erinnerungen an Lenin, 1925, zitiert nach: Die kommunistischen Revolution und die befreiung der Frau, Theorie und Praxis des Marxismus-leninismus, Wien1987, S.155. Rot Front,Nr.2, S.77(Theoretisches organ von GEGEN DIE STROEMUNG, Juli 1996. بهداخهوه ئهم دێره به دروستی .

وهرنهکێردراوهتهوه.

3 - Marx\Engels Werke, Band21, S75

4- 68

لێدان، تیرۆری دەروونی، ئەزدواجی زۆرەملی، بەرپرسیاریبونی پیاوان لە ئەزدواج، ژن بە ژن و سۆزانی بەریلاو بە نەینی و بەگشتی ئەپارته‌هاید دژی ژنان ناکەم. بیرو کرداری باوکسالاری بەوپەڕی حەقارەت‌پێشەوه لە ریزی کۆمونیستەکانیش بەدی و بەیڕەودەکری، لینین واتەنی: **بەداخووە هێشتا دەتوانین لە بارە ی زۆر لە هاوڕێکانمان بڵێین (کۆمونیست بخوڕینه، دەبینی هیچ و پوچ و ئاست تەنگە) (بێ گومان دەبی لە شوینی هەستدار بیخوڕینی، لە تیروانینی بۆ ژنان. . . . ۵.**

ئاشکرایە لە لای هەر هەموومان، مەسەلە ی ئافەرەتان هەمیشە بە چاویکی سووک تەماشاکراوە، گەرچی خاوەنەکانی بە بیروباوەری جیاوازه‌وه، هەزاران سویند دەخۆن کە لایەنگیری مافی یەکسانین بۆ ژنان، بەلام (بۆ نموونە) بە هەزار ترس و لەرزەوه، بە حال هەولیان داوه، دەستکاری یاسای ئەحوالی شەخسی بکەن! بە کردەوه سەلماندیان کە کۆپینی یاسای رزیوی ئەحوال شەخسی عیراق، لە هەموو شەپەرەکانی کوردستان سەختترە. ئاوردانەوه‌یه‌کی کورت بە چوارچۆی یاسای باوکسالاری تاوانبار پیشانی دەدا، چۆن پیاوانیاسا قۆل بە قۆل ئاینی رەسمی دەولەت، بە سەدان بەند و پەرەگراف و بڕیاری دادگاگان، ژنایان (خۆشەویست، دایک، خوشک، کچ، هاوڕی، هاوکار، هاوسی و خزم و خیشی خۆیان) کۆتکردووه. لە هەر هەموویشی ناخۆشتر ئەوه‌یه، راپەڕینی پیرۆزی ۱۹۹۱کۆتابیپینا بە هەموو دەسلاتی تەنفیزی و تەشریعی رژی، کەچی هەردوو ئیدارە‌کە ی کوردستان وەک بت لە بەرامبەر حەقارەتی یاسای عیراقی راوه‌ستاون! ریک وەکو چۆن کرێکارانی پارێس لە بەرامبەر بانقی فەرەنسا راوه‌ستان! ئەوه ۱۴ساله زەمینە ی ریفۆرمکردنی ئەو یاسا نەنگ و بێ ناموسیانه (بێ ناموسی پیاو) دژ بە ژنان هاتووته پیش، بەلام "کەس نازانی" بۆچی دەسلەتدارانی هەردوو ئیدارە‌کە، بە هەزاران شیوه، دەستوقاچی سەدان پەسپۆری یاسای لێهاتووی نەوه ی نوێ لە کوردستان کۆتکردووه و ناهیلن ئەو پەرەگراف و بەندە دژ بە دیموکراسی و مافی مرۆقه وەگۆرن. ئایا ئەمە ناکۆکیه‌کی نییه لە دژی خودی ئارمانج و دروشمەکانیان؟ بیگومان پیاوانیاسا زۆر باش درک بە بێ ناموسی یاساییپیاوان دەکەن، یاسای "خاوەن ئەقلی کامل و بڕیاری دروست"، بەلام چونکە بواری دادپەرەوه‌ری سەرەخۆ نییه و هێشتا (مەقامی بەری) بەرپرسیاران نەگەیشتونەته ئەو ئاسته (لە ژیر ئاستی داخواری پیکه‌تانی دەسلاتی دیموکراسی) ، ئەو گۆرانکاریانه ئەنجام بەدن کە هەرگیز نە لە گەل خیتابی خۆیان، نە لە گەل سەردەمی ئیستاماندا دەگونجی، بۆیه هێشتا ئەو یاسایانه درێژه بە کاری نامرۆقانه ی خۆیان دەدەن. دەبی ئەوه‌ش بڵێم، من بە خەیاڵ پلاوی داوای موستحیل ناکەم، بەلام ئاساییه داوای هارمونی لە خیتاب، گەفت و بەرنامەکانی خودی خۆیان بکەم. ناخر چۆن دەبی ئازادییه‌کی بەرفراوان لە باری چاپەمەنی، فرە حیزبیه‌تی هەبی (بە هەموو کەموکورییه‌کانیان) و لە هەمان کات یاسای سەردەمی دەرەبەگایه‌تی و سەدانی رابردوو بالا دەست بی؟ بۆ ئەوه‌ی بە هەلە لە یه‌کتری تینه‌گەین: بارودۆخی ژنان لە رۆژئاواو (نازادی پله‌ی بۆی) ییه‌کانیان بۆ کوردستان بە نموونە نازانم، بەلام دەکری لە لانی کەم‌وه‌ چەندین بڕگه‌ لە یاساکانی ئەحوالی شەخسی بخوڕینه شوینی شیاوی خۆیان، وەک:

۱: ئەزدواج و ماره‌بڕین

بڕگه‌ ی ۴: نابی ئەزدواج بە ژنیک زیاتر بکری، تەنها بە رێپیدانی قازی و بۆ ئەم رێپیدانه دەبی ئەم دوو مەرجه جیبه‌جی بی:
-مێردەکە توانای پوولی هەبی بۆ بەخێوکردنی زیاتر لە ژنیک.

-دەبی بەرزه‌وه‌ندییه‌کی مەشروع هەبی.

گەرچی ئەم بڕگه‌یه، قەدەغه‌ی ئەزدواج لە ژنیک زیاتر دەکا، بەلام بە هەمان ئەندازه زەمینەخۆشکەرە بۆ فرە ژنی پیاوه‌ خاوەن مولک و دەسلەتە "بەحورمەتەکان". هەروا هەموو پیاویک دەتوانی زۆر بە ئاسانی ژنیک تریش به‌ینی.

بڕگه‌ ی ۶: سزاکە هەر کەسیک پەیمانی زواج بە ژنیک زیاتر کردی، بە پێچه‌وانه‌ی بڕگه‌ ی ۴ و ئاماژە پیکراو، بە زیندانی کەمتر لە سالیک یا بە سزای پوولی لە ۲۰۰ دینار زیاتر نەبی، سزا دەدری.

5 هەمان سەرچاوه (117) 117

ئەگەر مەبەست لە سزادان ئهوه بێ، بېی بە رینگەر بۆ ئهوهی هاوولاتیان ئه و جۆره تاوانانه نهکهن، ئهوا ئه م سزایه ئهوهنده هیچه، کەس لە بهرامبەری پاشەکشێ ناکا. ئەمیش وهک ئهوهی پێشوی هاندەریکە بۆ تاوانی ناوبراو.

7: بەدەر لە بریارهکانی برهگی ٤ وه ئه م ماددهیه، دهکرێ ئه زواج له ژنیک زیاتر بکری، ئهگەر ویسته که ئه زواج به بێوه ژن بێ.

ئە م برهگی پێشمانمان دهدا، چەند به نزمی تهماشای بێوه ژن دهکری. ئهوه کام یاسازانه ری دهدا به و سووکییه تهماشای کهس و کار یا ناسیای بێوه ژنی بکری؟ ئه م برهگیه له به های به رزی ژن که م دهکاته وه، بۆچوونیک ی سینکسی نامرۆقانه ی پیاوانه له بهرامبەر ژن و شایه نی ئه وه نییه به سەر ژنان له کوردستان جیبه جی بکری.

بهشی دووه م، پایهکانی پهیمان ئه زواج و مه رجهکانی

له باره ی:

– مادده ی چاره م 7، ئه زواج مه سه له یه کی شه خسییه، بواردان به وه کیل، کاریک ی نابه جییه.

– مادده ی شه شه م، 1، ئه زواج بریاریکه له نیوان دوو مرۆڤ و بهس، دایک و باوکان بۆیان ههیه ته نها پیرۆزباییان ئی بکن. 8

2– ئه گەر ژنه که پیاوه که نه بیئ، چۆن مافی ئه زواج به بی یه کتر دیتن و ناسین، به نووسین قبول دهکرێ؟ 9

له م به شه باسی کچینی دیته پێش. له م باره یه وه ده بی بگوتری، ئه مه ده ستیوه ردانیکی نامرۆقانه یه بۆ شکاندنی ژن و هینانه خواره وه ی هوشیاری، بوونه کۆمه له تیبه که ی بۆ ئاستی سینکس. ده بی ئه م شه رمه زارییه کۆتایی پی بێ. به کارهینانی هه ر وشه یه ک له م باره یه وه، پێشیلکردنی مافه ئینسانییه سه ره تاییه کانه.

له باره ی به شی سیه م

له مادده ی هه شته هه مدا، لای 15 ساله، بۆ هه یه داوی ئی زواج بکا! ئه م برهگیه ده بی لایبری، چونکه ده چیته چوارچیوه ی ده ستدریزی به سه ر مندالکار. مرۆی 15 سالی له کو ئه هه ست و هۆشی خیزان بردنه ریوه یان هه یه؟ له لایه ره ی 23 دا، له ئه زواجی مندالی 13، 11 و 15 سالی ده کرێ. له م باره یه وه ده بی یاسایه ک ده ربکری که لیدوان، بریار، لیکدانه وه بۆ ئه زواجی کچ و کوپ له خوارووی 18 سال یاساغه و ئه وه ی به پیچه وانه وه هه لسوکه وت بکا، سزای قورسی ده کرێ.

بابه تی تابووهکان و ئه زواجی غه یره موسلمان

1– له باره ی مادده ی 17 و 18: ده بی ئه زواج وه ک بریار، ماف، تیگه یشتنیکی تاکی ناو کۆمه ل ریزی ئی بگریته. به پی ئه م مادده یه ده ستدریزی ده کرێ به سه ر ناسکترین هه ستی مرۆڤ، شیوه یه کی ئه پارته هایید له دژی ئاینیکی تر په یه وه ده کرێ. هه روا هاوکیشی:

- پیاوانی ئاینی ده سه لاتی بالا ده ست (ئاینی ره سمی ده ولته) زال کراوه به سه ر ئاینهکانی تر.
- ئیسلام= پیاو، ئاینهکانی تر= ژن
- ئیسلام بکەر، ئاینهکانی تر کراو
- ئیسلام= باوکسالاری.

(هه مان سه رچاوه، لایه ره ی 15)

7. ئیسلام بکەر، ئاینهکانی تر کراو

8. ئیسلام بکەر، ئاینهکانی تر کراو. (هه مان سه رچاوه لایه ره ی 15)

10

9. ئیسلام بکەر، ئاینهکانی تر کراو

10. ئیسلام بکەر، ئاینهکانی تر کراو

10. ئیسلام بکەر، ئاینهکانی تر کراو

به شیوهیهکی سهیر بی دهنگی دهگری لهوهی که له هه موو بوارهکانی ژبانی سیاسی، بهرهمهینان و خزمهتگوزاری و زانستی پیکهوه دهژین، بهلام که مهسهلهکه هاته سهر نهزدواج، هه موومان له بیر دهچی و سنووریککی رهش له نیواندا رادهکیشری. ئایا ئەم دوو ماددهیه دژی ئەقل و لۆژیک نین؟

واته لیژه دهبی دست له "ترسناکترین" ماده (مادهی: ئیسلام ئاینی دهولتهتی عراق) ه، بدری. له بارهی مادهی ۲۳:

له بهشی ۲ بپهگی (ج) ۱۱ ماف به پیاو دهدری، ژنهکهی بی خهرج بکا، ئەگەر هۆیهکی شههعی نه بوو بۆ پیکهوه سههفر کردن! و چهندن ماده و بپهگی یاسایی که تهنه دهگری بگوتری نمونهی کۆنه پهرهستی و تاوانباری دهسهلاتی باوکسارییه و دهبی کاریککی وا بکری، دهسهلاتی سیاسی له کوردستان، زهمینهیهک بپهخسینی بۆ دامهزاندنی کۆمیسینیۆک له یاساو کۆمهلتاسهکان بۆ بهدییهنانی لانی کهمی گۆرپانکاری به سهر ئەو مادهو بپهگانه که دژی سهرهتایترین مافی ژنانه. مانهوهی ئەو خاله زۆر رهشانه، سهرشۆپیه بۆ هه موو کۆمهلتاگه مان، ناکۆکیهکی روون و ئاشکران له دژی راگه یاندن و بانگهوازی دیموکراسی، مهدهنییهت و پاراستنی مافی مرۆفی یهکیتی و پارتیهیه. به گشتی دهبی ئەوهی بۆ پیاوان به پوا دهزانری، دهبی به هه مان شیوهش بۆ ژنان رهوا بی!

ههلبهت ئەوهش روونه که بهدییهنانی ریفۆرمکردنی ئەو ماده و بپهگانه، ئازادی ژنان به پلهی چاوهپوان کراو بهدی نایهت، بهلام سهرهتایهکه بۆ پيشهوه، بۆ سهرخستنی لۆژیکي ئەقل به سهر نائهقل، پيشکهوتن به سهر دواکهوتن له چوارچێوهی بارودۆخی ئابووری و سیاسی واقعی ئەمرۆی کوردستان. مهسهلهی ئازادی تهواوی ژنان نه ئەمرۆ پێی دهگهین و نه پيش له چهندن سالی تر. ئەوه "مۆدیرنترین" دهسهلاتی دیموکراتیهیه، به هه موو "فیژوقاری ئازادی ژنان" هیشتا له ناو زلکاو بیری باوکسالاری نوqm بووه. بۆ نموونه: لیژنهی ئەنتی ئەپارتههاید سهر به نهتوه یهکگرتوهکان پيشی ههفتهیهک رایگه یاند که ژنان له ئەلمانیا وهکو پيشوو، له زۆر بوادا، جیاوازی رهگهزایهتی له دژیان ئەنجام دهدری. ژنان (لههه مان بواری کارکردن) ۷۷٪ کرێی پیاوان وهردهگرن، ۹۰٪ ژنان له بواری کارکردنی کاتی کهمدرامهت کاردهکن. گهرچی ریژهی ژنان له پیاوان بهرزتره بۆ خویندن له زانگۆ، بهلام تهنها ۹٪ له پروفیسۆرهکان پیکههینن. ۹۴٪ له بهرزترین کارمهندانی بواری ئابووری و زانست له لایه ن پیاوانهوه بهریوهوه دهبریت. ۱۲

هاورئ لینین دهلی: **(ئیمه دهلین، رزگاری کرێکاران دهبی کاری خودی کرێکاران بی، به هه مان شیوهیش، دهبی رزگاری ژنانی کرێکار کاری خودی ژنانی کرێکار بی) ۱۳.** له بهر ئەم هۆیانهیه، له یه کهم کۆنفرانسی دامهزاندنی کۆمینترین (۱۹۱۹) له بریاریکیدا (له بارهی پێویستی راکیشانی ژنانی کرێکار بۆ خهبات له پیناوی سۆسیالیزمدا) ئالای ئازادکردنی ژنایان بهرزکردهوهوه دهبوايه له کۆنفرانسی دووهه میدا بریاریان بدابا له سهر نووسینهکهی کلارا زیتکین (راسپاردهکان بۆ بزوتنهوهی ئافرهتانی کۆمونیستی) و به هۆی فشاری کات، دواخرا و له کۆنفرانسی ۱۹۲۰ دا بریاری لهسهر دراو بلاوکرایهوه. خالی سهرهکی ئەو نووسراوهیه بریتی بوو له دامهزاندنی دهزگایهکی تایبهت له ناو حزبه کۆمونیستهکان بۆ کارکردن له نیو ژنان، به هه مان شیوهیش له ناو هه موو بوارهکانی ناو کۆمینترین. رزگاری ئافرهتان به خهباتی کۆمونیزم و رزگاری چینی کرێکارهوه گری دراوه. ئەزموون و میژووی هه موو چین و مهزهه بهکانی تر، به "مۆدیرنترین" دهسهلاتی سهرمایه له ئورویای رۆژئاوا له پيش چاودان، چۆن به درێژایی دهسهلاتهکهی سۆزانی و کوشتن و زهوتکردنی ژنان و مندالان و بهگشتی ئەپارتههاید له دژیاندا به بهرهمدههینی. له بری ئەوهی بنه مای سۆزانچیتی له ناو ببا، کراسی یاسایی له بهر دهکا، له بری ئەوهی هۆی سهدان ههزار تاوانی زهوتکردن و کوشتنی ژنان (یهکێک لهوانه به هۆی ناموس! هه ندی دهلین ئەم هۆیه له ئورویا نییه) یاسا دادهپژین بۆ مه حکومکردنی تاوانباره که! ئەوهی ئەم تاوانانه ئەنجام بدا، به پێی یاسا سزا "زۆر جار تهنه به رهزمی" دهدری، بهلام ئەوهنده سیستمیککی سیکسی نهخۆش و نامرۆفانهیه، تهنانهت باش تیپه پپوونی پتر له ۲۰۰ سال، نهیتوانیوه ریگا بهو تاوانانه بگری یا که میان بکاتهوه، وردتر بگوتری سیکسیزم سرووشتی. بۆ ئەوهی ئەو تاوانانه له ریشهوه له ناو

12 - Maxistische Blätter, 2-2000, Die Gleichberechtigungsfalle, Anne Rieger, S.6.

13 - Lenin, Ueber die Aufgabe der proletarischen Fraubewegung in der Sowjetrepublik, 1919, Werke Band30, S.27

بریت، دەبى ھەموو سىستىم و بىر و پەوشتى باوكسالارپهكهيان لهناو بريت. لينين له ديسه مبهري ۱۹۱۹ له م بارهيه وه دهلى: (چون ئەمرىكاي <<ئازاد و روشنبير>> له وه لاته ژيردهسته كان ژن كپين ريكده خات بۆ سۆزانيخانه كان) ۱۴. به لام كاتى يه كيك پاش زياتر له ۸۰ سال باسى تاوانه كانى باوكسارى له ئورپا يا له ولاته كانى تر دهكا، بۆ ئوهى تاوانى باوكسالارى له كوردستان به باوكسالارى له ئورپا نه گۆرپه وه، بۆ ئوهى ژنان، ئەلته رناتيفى كۆمونيستى بكن به چكى دهستان، هه ندى لاين ئەمه يان پى ناخۆش ده بى، وهك پاريزه رى باوكسالارى رۆژئاوا، دینه پيشه وهو به رگرى له ياسا و رهوشتى بۆرژوازى دهكهن. كه پيشيان دهگوتري ئيوه كۆمونيست نين، خورده بۆرژوان، رهوشتى بۆرژوازى له بارهى (پهرداخى ئاو) هوهكه بلاو دهكه نه وه، شيت و هار دهبن. لينين له م بارهيه وه دهلى: (من وهك كۆمونيستىك، هيج سۆزىكم بۆ تينئورى (پهرداخى ئاو) نيه، سه ره پاي سنگه ره په پاندى به (خۆشه ويستى ئازاد) . جگه له وهش ئوه نه نوپيه و نه كۆمونيستانه يه. . . .) هه مان سه رچاوه، لاپه رى ۱۰۹.

له به رچاومانه، چون پياوه "مۆديرنه كان" له گه ل ژنان رهفتار دهكهن، چون هه موو رۆژىك هه واله كان باسى زه وتكردن و كوشتيان دهكهن، چون ژنانيان كردوه به كالائى سيكس و رابواردن (پيشى سى رۆژ، هه واله كان رايانگه ياند كه له شارىكى هۆله ندا، داوا له به ريوه به رايه تى بى كاران كراوه، چه ند سۆزانيه كانيان بۆ بنيرن، ئەمه يه كه م داوايه به شيوه يه كى ره سمى بچيته به ر ئوه به ريوه به رانه و نه يانزانويه، چون په يوه ندى به سۆزانيه كانه وه بكن، بۆيه په يوه نديان به پۆليس كردوه.)

لينين دهلى: (دهسه لائى سؤفيت، يه كه م دهسه لاته له جيهان كه هه موو ياسا بۆرژوازيه كۆن و بۆگه نه كان كه ژنانيان له بارودخى بى يه كسانيه تى داده نا و هه موو ئيمتيازاتىكيان به پياوان ده دا. . . . له وشوئيهى خاوه ن مولك، سه رمايه دار و بازرگان هه بى، ته نانته يه كسانى به گوپره ي ياسايش ناكري. كاتى بوونى ئەمانيش نامينى، دهسه لائى كريكاران، ژيانى نوئى به بى ئوه چه وسپنه رانه داده مەزىنى، يه كسانى به گوپره ي ياسا جىگير ده بى. به لام ئەمهش به س نيه. يه كسانى به گوپره ي ياسا ماناى يه كسانى له جيبه جيكردنى نيه. . . .) ۱۵.

ژنانى كوردستان هيشتا له سه ره تاي خه باتدان له پيناوى مافى يه كسانى بوونيان، گرنگ ئوه يه، له هه موو بواره كاندا، زياتر بينه مه يدان و فشارى خويان به سه ر داموزه زگاكان به ينن، به بى هاتنه مه يدانيان، به بى به رفراونكردى ريكخستنى خويان و به رزكرده وهى داخوازيه كانيان به دهنگىكى به رتر، به تايبه تى ژنانى شيوعى، مه حاله پياوان به خوشى خويان و به ئازادى، شوينى خويان چۆل بكن!

۲۰۰۲/۵/۱۷

تېپىنى كوردستان نيت:

ئهم نووسينه بيروبوچونى حاوه نه كه بهت، كوردستان نيت له ناوه رۆكه كى به رپرسيار نيه.

